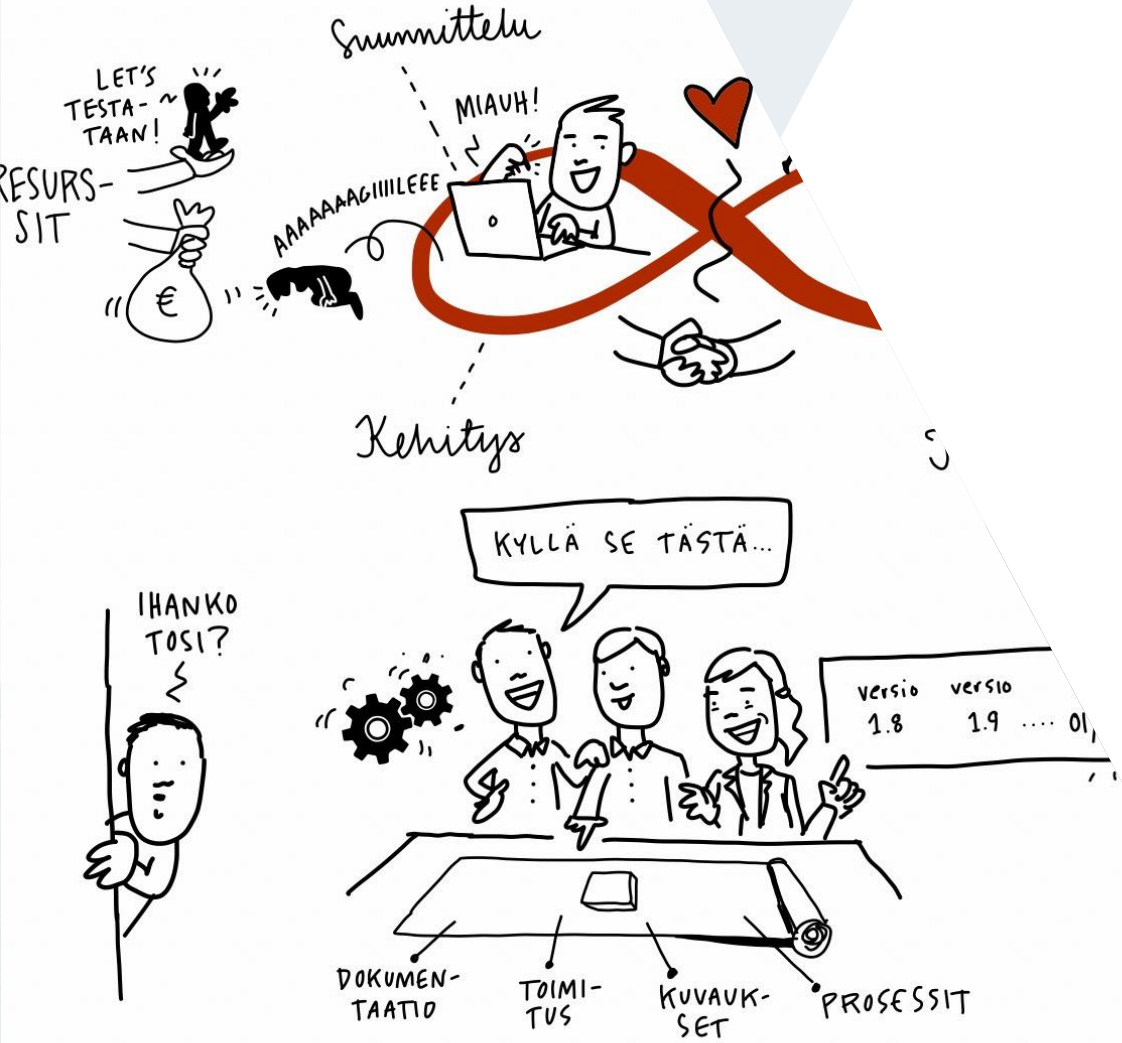

MISSÄ MEN DATAHUB-JÄRJESTE

Datahub seurantaryhmä 27.8.2019

Esitetyt vastaukset kotitehtävään 17.6.2019

Nykyisen aikataulun mukaisesti datahubin käyttöönotto on ajoitettu 04/2021. Tämän aikataulun kiinnipitämiseen liittyy suuria haasteita. Onko mielestäsi olemassa realistisia toimenpiteitä, joilla pidettäisiin nykyisestä aikataulusta kiinni?

1/2

Turku Energia Oy:

Ei ole realistisia toimenpiteitä, joilla voidaan pitää kiinni nykyisestä aikataulusta. Useamman kuin yhden järjestelmätoimittajan tuotekehitys- ja käyttöönottoprojekteja ei ole mahdollista viedä kaikkien markkinaosapuolien osalta läpi nykyisessä aikataulussa. Järjestelmätoimittajan näkökulmasta useat samanaikaiset toimitusprojektit asiakkaille Suomessa ja Ruotsissa sitovat kaikki käytössä olevat resurssit ja työmäärä on alun perin arvioitua suurempi. Toimittajien resurssit eivät riitä perusjärjestelmänkehitykseen nykyisellä käyttöönottoaikataululla.

Fortum Markets Oy:

Lähtökohtana on pitää kiinni nykyisestä käyttöönotto aikataulusta. Ilmi tulleet haasteet ovat liian geneerisellä tasolla analysoitaviksi toimenpiteitä varten, vasta kun konkreettiset kohteet ovat selvillä on mahdollista miettiä täsmällisiä / kohdennettuja työkaluja haasteiden voittamiseksi. Huomioida tulee, että valtaosa toimijoista on sitoutunut alkuperäiseen aikatauluun. Tämä tarkoittaa sitä, että projektit näillä toimijoilla on täydessä toteutuksessa ja täydet resurssit käytössä. Projektiin liittyvät kustannukset kertyvät koko ajan kaikille osapuolille ja mahdollinen viivästäminen tarkoittaisi suoraan kustannusten kasvua. Olisi kohtuutonta, että osapuolet joutuisivat maksamaan huomattavat lisäkustannukset muiden toimijoiden projektien viivästymisen vuoksi.

Caruna Oy:

Carunan vastaukset kotitehtävään työstettiin yhdessä Carunan datahub-projektiryhmän kanssa. Suunnitellusta aikataulusta tulisi pitää kiinni. Scoupin pienennys ja erikoistapausten toteutus (yrityskohtainen räätälöinti) tulee tehdä vasta myöhemmässä vaiheessa, jotta on mahdollista päästä suunniteltuun aikatauluun. Järjestelmätoimittajille on annettava riittävästi aikaa tehdä oma vastuualueensa. Datahub-prosesseja kuten valtuutukset ja laskurivitetöiden välitys datahubiin voitaisiin toteuttaa datahubin seuraavaan versioon sekä muut kuin eSettille menevät taseselvitysanomaiset olisivat vapaaehtoisia. Avoin yhteistyö ja toimittajafoorumien hyödyntäminen ovat myös avainasemassa aikataulun toteutumisen kannalta.

Nykyisen aikataulun mukaisesti datahubin käyttöönotto on ajoitettu 04/2021. Tämän aikataulun kiinnipitämiseen liittyy suuria haasteita. Onko mielestäsi olemassa realistisia toimenpiteitä, joilla pidettäisiin nykyisestä aikataulusta kiinni?

2/2

Elenia Oy:

Aikataulu haasteellista, mutta realistista saavuttaa. Näkemyksenä on, että aikataulun siirto ei tuo toivottua tulosta. Toimenpiteenä aikataulusta kiinnipitämiseksi edotamme, että datahub-projektin toimintasuunnitelmille muodostetaan seurantaryhmä, jossa seurataan, että markkinaosapuoli yhdessä järjestelmätoimittajan kanssa pysyy sovitussa suunnitelmassa.

Energiateollisuus ry:

Energiateollisuuden vastaukset kotitehtävään ovat koottu niiden markkinaosapuolten näkökulmasta, jotka ovat edustettuina ET:n toimielimissä. Järjestelmätoimittajien resurssit ja kyky pitää kiinni sovituista järjestelmätoimituksista ovat ratkaisevassa asemassa datahubin aikataulun suhteen. Tarvittavien jatko- ja korjaavien toimenpiteiden tunnistamiseksi on viipymättä selvitettävä toimija- ja toimittajakohtaisesti, mikä on todellinen haaste / mihin kohtaan projektisuunnitelmaa se kohdistuu. Vasta kun konkreettiset asiat ja tunnistetut toimijat ovat selvillä, on mahdollista miettiä täsmällisiä ja kohdistettuja työkaluja haasteiden voittamiseksi.

ET:n jäsenten näkemykset vaihtelevat sen suhteen, kuinka realistisena pidetään nykyisestä aikataulusta kiinni pitämistä. Osa kokee, että alkuperäisestä aikataulusta pystytään pitämään kiinni ja osa taas on arvioinut järjestelmätoimittajaltaan saamiensa tietojen perusteella, ettei alkuperäisestä aikataulusta pystytä pitämään kiinni millään realistisilla toimenpiteillä. Osa myös kokee, ettei toimialalla ole tällä hetkellä riittävästi tietoa arvioida aikataulua, mutta näkevät että alkuperäisestä aikataulusta olisi pidettävä kiinni ja vältettävä tähän aikatauluun sitoutuneille osapuolille viivästyksestä aiheutuvat turhat kustannukset.

Paikallisvoima:

Jos viivästyminen johtuu yhden järjestelmätoimittajan kyvyttömyydestä hallita projektejaan ja resurssejaan, aikataulussa pysymiseksi ei valitettavasti taida olla realistisia toimenpiteitä.

Jos ei, niin mikä olisi mielestäsi ensimmäinen realistinen ajankohta datahubin käyttöönottamiseksi?

Turku Energia Oy:

4/2022. Jos siirrettäisiin 6 kk riskinä, että testausvaihe jää liian lyhyeksi eikä ehditä tekemään mahdollisia tuotantokäytön aloittamiseksi tarvittavia välttämättömiä korjauksia.

Fortum Markets Oy:

Lähtökohtana tulee edelleen pitää kiinni alkuperäisestä aikataulusta, se on myös kommunikoitu ajoissa toimialalle. Mikäli käyttöönottoa tässä vaiheessa siirrettäisiin, se ei johtaisi haasteiden analysointiin eikä ratkaisutoimenpiteiden suunnitteluun / toteuttamiseen ja riski edelleen siirtämiselle kasvaisi.

Caruna Oy:

Jos aikataulun siirtoon päädytään, sitä kannattaa siirtää kunnolla ja vähintään 6-12 kk.

Elenia Oy:

Käyttöönottosuunnitelman mukaisesti käyttöönotto 4/2021.

Energiateollisuus ry:

ET:n jäsenten näkemykset vaihtelevat realistisen aikataulun suhteen. Aikataulu tulisi määritellä mahdollisimman pian järjestelmätoimittajien kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen. Aikataulussa tulee myös huomioida, että kullekin projektin vaiheelle on varattu riittävästi / tasapuolisesti aikaa.

Paikallisvoima:

5/2022 voisi olla realistinen deadline.

Jos datahubin käyttöönottoaikataulua siirretään, niin millä toimenpiteillä varmistetaan, että uudessa aikataulussa pysytään?

Turku Energia Oy:

Järjestelmätoimittajan asiakkaiden kanssa säännölliset kokoukset ja roadmap:in mukaisen etenemisen seuranta. Fingridin tulee jatkaa hyväksi havaittuja seurantakyselyjä ja raportointia yhteistyössä valvovan viranomaisen kanssa.

Fortum Markets Oy:

Ei nähdä, että aikataulun siirtäminen muuttaisi tilannetta vaan ilmi tulleet haasteet tulisi selvittää, analysoida sekä tehdä tarvittavien lisätoimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen aikataulun pitämiseksi.

Caruna Oy:

Ensimmäisen kysymyksen vastauksessa esiin nousseiden datahub-prosessien pois jättäminen.

Elenia Oy:

Datahub-projektille pitäisi julkistaa tietyt selkeät go/ no go –kriteerit ja tarkastuspisteille asetetut kriteerit tulisi suhteuttaa esim. käyttöpaikka- / asiakaslukumääriin. Tietokonversiotyön kaltainen mittava kriteeristö kannustaisi markkinaosapuolia aidosti tavoittelemaan tarkastuspisteille asetettuja tavoitteita. Tarkastuspisteiden puuttuminen lisää riskiä projektiaikataulun venymiselle.

Energiateollisuus ry:

Edellyttämällä säännöllistä raportointia ja julkistamalla mahdollisimman pikaisesti go/no go –kriteerit. Tarkastuspisteelle asetettujen kriteerien täyttämisen arviointi tulee perustua johonkin muuhun kuin markkinaosapuolen omaan ilmoitukseen esim. projektin viivästymisestä. Datahub järjestelmän määrittelyt päätetään tiettyyn tasoon aloituksessa mahdollisimman pikaisesti ja vain aivan välttämättömät muutokset sallitaan tämän jälkeen. Järjestelmätoimittajat tulisi osallistaa ja ottaa tiukemmin mukaan projektiin, erityisesti prosessien, tietokonversion ja testauksien suunnitteluun. Järjestelmätoimittajat tulee kutsua säännöllisesti myös kokouksiin keskustelemaan käyttöönotosta järjestelmätoimittajafoorumien lisäksi.

Paikallisvoima:

Fingridin tulisi käydä tiivistä keskustelua ko. järjestelmätoimittajan ja tämän asiakasyhtiöiden kanssa ja kartoittaa vaikeudet sekä selvittää voisiko asiassa olla jotenkin avuksi. Selvitystyön jälkeen tulisi laatia uusia aikataulu, johon kaikki voivat sitoutua. Uhkasakkojen tulisi olla järjestelmätoimittajalle riittävän suurina, jotta uusi aikataulu pitää.

Mitä asioita/toiminnallisuuksia voisi mielestäsi priorisoida toimialan projekteissa jotta pysytään aikataulussa? Millä muilla mahdollisilla toimenpiteillä voidaan pitää aikataulusta kiinni?

Turku Energia Oy:

Nykyisestä aikataulusta ei voida pitää kiinni, priorisoinnilla voidaan osaltaan varmistaa, että käyttöönotto tapahtuu uuden aikataulun puitteissa. Markkinoilla on meneillään useita saman aikaisia projekteja (mm. varttitaseen käyttöönotto, energiatehokkuuden raportointi...), jotka sitovat tuotekehitysresursseja. Hankkeiden priorisointi on avainasemassa. Resurssisuunnittelu on tärkeää ja esim. datahubissa käytettävän synteettisen testidatan käyttö on mietittävä jouhevaksi valmisteltava hyvin.

Fortum Markets Oy:

Kaikille osapuolille tulisi tehdä selkeä lista ominaisuuksista, jotka ovat välttämättömiä datahubiin liittymiselle. Ensisijaisesti tulisi keskittyä perusominaisuuksien toteuttamiseen aikataulussa ja muut mahdolliset asiakaskohtaiset lisäominaisuudet aikataulutettaisiin erikseen, jotteivat ne vaaranna muiden saman toimittajan asiakkaiden aikataulua. Uuden käyttöpaikkatunnuksen käyttöönottoa voitaisiin lykätä.

Caruna Oy:

GSRN-käyttöpaikkatunnusten toteutusta voisi siirtää ja ottaa käyttöön vaiheittain datahubin käyttöönoton jälkeen, sillä se työllistää yhtiöitä paljon. Edellisten kysymysten vastauksissa listattujen datahub-prosessien pois jättäminen.

Elenia Oy:

Datahubiin välittömästi kykeytyvien järjestelmien kehittäminen tulee priorisoida datahub-ominaisuuksien osalta. Muu kehitystyö ei saa hidastaa asiakastieto- ja mittaus tietojärjestelmän datahub-kehitystyötä. Markkinaosapuolten tulee varmistaa riittävät resurssit projektin toteuttamiseksi.

Energiateollisuus ry:

Muiden yhtiöiden jo listaamien toimenpiteiden lisäksi datastandardin ja prosessikuvausten jäädyttäminen ajoissa ja toimijoiden käyttöönottosuunnitelmien päivitys säännöllisesti sekä monitorointi. Priorisointi kaikilla tasoilla avainasemassa.

Paikallisvoima:

Kaikkien pakollisten toiminnallisuuksien tulee olla kunnossa, on eri asia jos joku yhtiö tilaa extraa ja viivästyminen pahenee tämän vuoksi. Jäsenyhtiöidemme, jotka kärsivät ko. järjestelmätoimittajan viivästyksestä ovat tilanneet vain datahubin edellyttämät **FINGRID** mintoiminnallisuudet. Mikäli vaateesta käyttää synteettistä testausdataa luovuttaisiin testaus helpottuisi. **Datahub**

Tulisiko myöhässä olevia projekteja auditoida ulkopuolisen ja neutraalin osapuolen toimesta, jotta varmistettaisiin aikataulussa pysyminen? Kenen kuuluisi kyseiset kustannukset kattaa?

Turku Energia Oy:

Tiivis yhteistyö kehitysryhmäyhteistyö järjestelmätoimittajan kanssa nähtiin parempana vaihtoehto sekä kustannustehokkaampana kuin ulkopuoliset auditoinnit.

Fortum Markets Oy:

Ulkopuoliset auditoinnit todentamaan haasteellisten toimijoiden todellisen statuksen nähtiin tarpeellisina. Kustannuksia, jotka syntyisivät aikataulun siirtymisestä ovat toista suuruusluokkaa kuin auditointikustannukset. Yhteistyö paitsi järjestelmätoimittajien myös markkinaosapuolten kesken on avainasemassa.

Caruna Oy:

Auditointi voisi antaa hyvän listan toimenpiteistä, joita tulee tehdä. Auditoinnin kustannukset maksaisi työn tilaaja (Fingrid) ja auditoitava taho kantaisi omat sisäiset kustannuksensa.

Elenia Oy:

Ulkopuolinen auditointi on vartenotettava varmistuskeino sille, että markkinaosapuolet pysyvät sovitussa aikataulussa. Ulkoisesta auditoinnista koituvat kustannukset kattaa osallinen markkinaosapuoli.

Energiateollisuus ry:

Auditoinnin tarjoaminen niille yhtiöille, jotka ovat myöhässä aikataulussa eivätkö ole esittäneet uskottavia korjaavia toimenpiteitä. Vaihtoehto auditoinnille on Energiaviraston valvontaprosessi. Auditoinnin osalta näkemyksissä osapuolikohtaisesti on hajontaa, sillä yhtiöt ovat keskenään erilaisissa tilanteissa ja viivästymisen syyt ovat moninaiset.

Paikallisvoima:

Ei uskota tästä koituvan merkittävää lisähyötyä, vaan päinvastoin turhia kustannuksia.

Mitä valvontatoimenpiteitä viranomaisen tulisi tehdä datahubin käyttöönoton aikataulussa pysymiseksi?

Turku Energia Oy:

Viranomaisen tulee jatkaa valvontatyötään roolinsa mukaisesti sekä seurata etenemistä suunnitelmallisesti yhteistyössä Fingridin kanssa ja reagoida mahdollisiin poikkeamiin. Mikäli käyttöönottoaikataulua ei muuteta ja viranomainen päättää taloudellisten seuraamusten määräämisestä markkinaosapuolille, joiden projektit ovat myöhässä, on vaarana että maksajiksi joutuvat osapuolet, joilla on heikoin neuvotteluasema järjestelmätoimittajiin nähden.

Fortum Markets Oy:

Kun on mahdollisuus kannustaa toimijoita yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi tulee sanktioita käyttää alusta lähtien, sillä tässä vaiheessa niiden käytöllä on vielä vaikutusta. Viestin projektiin sitoutumisesta on oltava toimialalle riittävän jäykkä.

Caruna Oy:

Seurata ja valvoa aktiivisesti tilannetta sekä puuttua laiminlyönteihin riittävän ajoissa. Viranomaisen tulee myös tiedottaa asioista tarpeen mukaan.

Elenia Oy:

Viranomaisen tulee valvoa datahub-projektin aiheuttamien kustannusten kohtuullisuutta. Aikataulun viivästyminen voi aiheuttaa kohtuuttomia hinnan korotuksia loppukäyttäjälle, mikä on maineriski koko toimialalle.

Energiateollisuus ry:

Pohdittava ja ideoitava, löytyisikö tosiasiallisia keinoja järjestelmätoimittajien resurssien riittävyyden ja datahub-hankkeiden priorisoinnin varmistamiseksi.

Paikallisvoima:

Viranomainen voisi vahvistaa järjestelmätoimittajien, Fingridin ja yhtiöiden keskinäistä yhteistyötä esim. kokoamalla nämä saman pöydän ääreen ja viestimällä selkeästi, että hanke on kansallisesti tärkeä ja toimijoiden maine on pelissä.

Fingrid Datahub Oy

c/o Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Y-tunnus: 2745543-5

FINGRID
Datahub